

Звіт за результатами оцінки реалізації Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року

У період травень — червень 2025 року Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ» провів експертні глибинні інтерв'ю з національними експертами (-ками) у сфері внутрішнього переміщення та з представницями Рад з питань внутрішньо переміщених осіб з Волинської, Рівненської, Запорізької, Дніпропетровської, Тернопільської та Миколаївської областей. Метою інтерв'ю було зібрати інформацію щодо переваг, проблемних аспектів та викликів реалізації Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року. Отримані дані дали змогу напрацювати пропозиції щодо можливих подальших кроків у сфері державної політики для забезпечення прав і задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Під час інтерв'ю фокус було зосереджено на питаннях забезпечення житлових потреб, доступності соціальних послуг, а також на заходах щодо працевлаштування, перекваліфікації, започаткування й розвитку власної справи та підтримки релокованого бізнесу.

Звіт підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Він представляє позицію авторів (-ок) і не обов'язково відображає позицію Міжнародного фонду «Відродження».

Блок 1. Оцінка потреб ВПО

Блок 2. Координаційні штаби

Блок 3. Інформування ВПО

Виклики у сфері інформування ВПО
Пропозиції щодо покращення
інформування ВПО

Блок 4. Забезпечення житлових потреб ВПО

Виклики у житловій сфері
Пропозиції щодо забезпечення
житлових потреб ВПО

Блок 5. Соціальний захист ВПО

Виклики у сфері соціальної допомоги
Пропозиції щодо вдосконалення
системи соціального захисту ВПО

Блок 6. Зайнятість ВПО

Виклики у сфері зайнятості ВПО
Пропозиції щодо покращення сфери
зайнятості серед ВПО

Додаткові пропозиції

БЛОК 1. ОЦІНКА ПОТРЕБ ВПО

За результатами інтерв'ю всі представниці Рад з питань ВПО відзначили доцільність та важливість запровадження системної оцінки потреб ВПО у громадах. Оптимальною частотою проведення такої оцінки визначено періодичність раз на пів року, мінімально — не рідше одного разу на рік, а також перед розробленням або оновленням програм і заходів, спрямованих на підтримку ВПО. Зокрема, наголошено, що результати оцінки потреб мають лягати в основу планування діяльності самих Рад ВПО, сприяти залученню додаткових ресурсів як із боку державних, так і міжнародних партнерів. Оновлена та актуальна інформація про потреби дає змогу більш ефективно адаптувати існуючі програми, розробляти нові заходи відповідно до реальної ситуації, а також раціонально використовувати наявні матеріальні й кадрові ресурси.

Водночас за результатами аналізу відповідей на запити про надання публічної інформації, оцінка потреб ВПО у більшості регіонів не проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо проведення оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб на місцевому рівні громади (Наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 13 вересня 2024 року № 288). Крім того, обласні державні (військові) адміністрації не володіють інформацією про проведення оцінки та її результати щодо потреб населених пунктів регіону.

БЛОК 2. КООРДИНАЦІЙНІ ШТАБИ

У більшості опитаних областей функціонують регіональні штаби з питань захисту цивільного населення, у межах діяльності яких розглядаються питання, пов'язані з ВПО. Усі респонденти (-ки) наголосили на доцільності існування таких регіональних штабів та важливості забезпечення їх сталої роботи. Ефективність цього координаційного механізму визначається, зокрема, участю представників органів влади та виконанням ухвалених рішень. Серед рекомендацій зазначено, що в областях із значною кількістю ВПО доцільним є створення / функціонування окремих профільних штабів, які б системно опікувалися питаннями ВПО. Водночас у регіонах із меншою чисельністю ВПО можливим є функціонування загальних штабів із захисту цивільного населення, до компетенції яких також включені питання внутрішнього переміщення.

БЛОК 3. ІНФОРМУВАННЯ ВПО

Інформування ВПО про їхні права, можливості, доступні послуги та форми підтримки є одним із важливих компонентів державної та регіональної політики у сфері внутрішнього переміщення. Своєчасна та якісна інформація дає змогу підвищити ефективність надання допомоги, сприяє більшій обізнаності ВПО щодо своїх прав і можливостей, полегшує доступ до соціальних послуг, житлових програм, працевлаштування тощо. Від початку першої хвилі переміщення рівень інформування суттєво зріс. Державні та місцеві органи влади активніше працюють у цьому напрямі: створюють інформаційні ресурси у соціальних мережах, відкривають відповідні розділи на офіційних сайтах, розвивають співпрацю з громадськими організаціями та іншими партнерами. Водночас зберігаються певні виклики, а ситуація з доступністю та якістю інформації залишається різною у різних регіонах і громадах.

ВИКЛИКИ У СФЕРІ ІНФОРМУВАННЯ ВПО

- **Фрагментарність і хаотичність інформування.** Інформація часто поширюється одноразово, без системної актуалізації та повторної публікації. Особи, які не побачили повідомлення в момент його оприлюднення, мають складнощі з подальшим пошуком актуальних даних.
- **Низький рівень інформаційної доступності для вразливих груп.** Більшість інформаційних матеріалів не адаптована для осіб з порушеннями зору, слуху, людей старшого віку, а також для осіб з низьким рівнем цифрової грамотності.
- **Поширення недостовірної або неперевіреної інформації.** В інформаційному просторі, зокрема у соціальних мережах, часто з'являються неправдиві або неповні відомості, що створюють додаткову плутанину та дезінформацію серед ВПО.
- **Переважна орієнтація на онлайн-канали комунікації.** Значна частина інформації розміщується в інтернеті, що ускладнює її отримання для осіб, які мають обмежений доступ до мережі або не користуються цифровими технологіями.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ІНФОРМУВАННЯ ВПО

- **Організовувати виїзні інформаційні та консультаційні заходи у громадах регіону.** Проведення виїзних зустрічей дасть змогу наблизити інформаційні послуги до тих ВПО, які проживають у віддалених населених пунктах або мають обмежений доступ до онлайн-ресурсів.
- **Використовувати телефонні дзвінки для інформування про запуск програм, заходів та можливостей для ВПО.** Персоналізовані телефонні дзвінки дадуть змогу швидко передавати інформацію конкретним особам, що особливо важливо для вразливих категорій населення.

- **Розробити та впровадити систему розсилки повідомлень на телефонні номери.** Такий канал дає змогу оперативно та достовірно інформувати широку аудиторію про нові можливості, зміни в процедурах чи актуальні події. Це особливо важливо для осіб, які мають обмежений доступ до мережі або не користуються цифровими технологіями. (Прикладом є існуючі розсилки з метою рекрутингу у військо.)
- **Створити та запустити регіональні колцентри для ВПО.** Такий центр має володіти актуальною інформацією щодо всіх напрямів допомоги та послуг: соціального захисту, житлових питань, медичної, гуманітарної, освітньої підтримки тощо. Особлива увага має бути приділена підготовці фахівців колцентру з урахуванням регіонального контексту й актуального законодавства.
- **Проводити навчання для фахівців із комунікацій регіональної та місцевої влади з питань інформаційної доступності.** Зокрема, навчання щодо створення та розміщення інформаційних продуктів, адаптованих до потреб людей з порушеннями зору, слуху, старшого віку та низьким рівнем цифрової грамотності.
- **Запровадити практику регулярного оновлення та архівування інформації.** Забезпечення системного повторного поширення важливої інформації, щоб уникати її втрати серед великої кількості інформаційних потоків.
- **Створити портал, який би містив вичерпну інформацію про права та послуги для ВПО.** При цьому використовувати просту мову та дотримуватися стандартів інформаційної доступності.

БЛОК 4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОВИХ ПОТРЕБ ВПО

Питання забезпечення житлом залишається одним із найактуальніших викликів для ВПО. Існуючі державні та місцеві програми не дають змоги охопити усіх потребуючих і повною мірою забезпечити право ВПО на житло. Саме тому у Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення важливо приділяти особливу увагу цій темі та розробляти комплексні рішення, які враховують різноманітність потреб і можливостей ВПО. Ідеться як про розвиток системи соціального житла, тимчасових рішень, так і про створення програм, які передбачають часткову компенсацію, пільгове кредитування або інші механізми для придбання власного житла.

ВИКЛИКИ У ЖИТЛОВІЙ СФЕРІ

- **Недостатнє фінансування житлових програм як з боку державного бюджету, так і з боку органів місцевого самоврядування.** Брак системного фінансування унеможливорює створення стійких рішень щодо забезпечення житлом ВПО.
- **Обмежена кількість вільних приміщень у комунальній власності,** які можна було б використати для створення фондів тимчасового чи соціального житла.
- **Невизначеність подальших дій після проведення інвентаризації житла.** Громади не мають чіткого розуміння цілей інвентаризації та не бачать сенсу у створенні комісій і проведенні обстежень. Бракує стратегічного бачення, які об'єкти підлягають реконструкції, а які — ні. Існує ризик марного витрачання ресурсів на фіксацію інформації без подальшого використання.
- **Довготривале проживання ВПО у місцях компактного поселення без реалістичних перспектив переселення до більш стабільного, пристосованого для тривалого проживання житла.**

- **Відсутність спеціалізованих рішень для окремих груп ВПО,** зокрема осіб з інвалідністю, людей похилого віку, які потребують стороннього догляду.
- **Складність залучення міжнародного фінансування у житлові проєкти в регіонах,** що розташовані у відносній близькості до зони бойових дій через високі ризики знищення об'єктів.
- **Обмежена спроможність окремих громад** до розроблення та впровадження власних житлових програм через нестачу коштів, фахових кадрів, технічної допомоги й управлінської підтримки.
- **Висока вартість оренди житла, особливо у великих містах із розвиненим ринком праці.** Зазвичай там, де є доступна робота, оренда надто дорога для більшості ВПО. Натомість у менш економічно активних громадах, де ціни на житло нижчі, бракує робочих місць.
- **Недосконалість механізму державної підтримки на винаймання житла.** Програма державних субсидій на оренду житла передбачає часткове відшкодування витрат на оренду, але за умови оформлення офіційного договору оренди. Розмір виплат не завжди відповідає середньоринковим цінам, а також часто менший за розмір допомоги на проживання ВПО. Через бюрократичні процедури, небажання орендодавців підписувати договори оренди й обмежену поінформованість громадян, багато потенційних отримувачів не користуються програмою.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОВИХ ПОТРЕБ ВПО

- **Призначити відповідального координатора за інвентаризацію житла на рівні Кабінету Міністрів України.** Потрібен орган або посадова особа, яка координуватиме інвентаризацію житла, встановлюватиме пріоритети та відповідатиме за загальну стратегію.
- **Розробити стратегічне бачення використання житлового фонду.** Інвентаризація має здійснюватись не заради фіксації, а як частина плану відновлення та забезпечення житлом ВПО.
- **Запровадити систему пріоритизації об'єктів.** Важливо заздалегідь визначити, які об'єкти мають потенціал для використання і які є доцільними для відновлення. Необхідно створити критерії для визначення пріоритетних житлових об'єктів — наприклад, розташування у великих населених пунктах із розвиненою інфраструктурою, доступність соціальних, освітніх, медичних послуг, наближеність до робочих місць. Це дасть змогу громадам не витратити ресурси на фіксацію непридатних будівель.
- **Забезпечити фінансову перспективу для громад.** Важливо донести до громад чітке розуміння джерел та умов фінансування реконструкції після інвентаризації. Це підвищить мотивацію і зменшить спротив на місцях.
- **Проводити інвентаризацію з урахуванням реального попиту серед ВПО.** Потрібно оцінити потреби ВПО за віком, складом сім'ї та іншими критеріями, щоб фокусуватись на об'єктах, які реально можуть бути використані конкретними групами переміщених осіб.
- **Забезпечити державне фінансування громад для підготовки технічної документації приміщень,** які потенційно можуть бути використані як житло для ВПО.
- **Відновити фінансування державної програми забезпечення тимчасовим житлом ВПО (механізм співфінансування: 70 % — держава, 30 % — місцевий бюджет).**
- **Розробити умови співпраці з забудовниками,** які б передбачали виділення певної частки квартир у новобудовах для формування соціального житла.

- **Запровадити у більшості громад компенсаційні механізми участі у програмі «ЄОселя»** — часткова компенсація кредитної ставки за кошти місцевих бюджетів (наприклад, 4 % компенсує громада, 3 % — позичальник).
- **Розширити фінансування програм пільгової іпотеки**, що реалізується через Державну установу «Держмолодьжитло».
- **Запровадити програми лізингу житла як додаткової форми доступу до житла для ВПО.**
- **Розробити спеціалізовані житлові програми для найбільш вразливих категорій ВПО:** осіб з інвалідністю, людей старшого віку.
- **Запровадити субсидії на оренду житла без обов'язкової прив'язки до офіційного договору оренди**, що дасть змогу охопити більшу кількість ВПО, враховуючи нинішню практику неформальних угод між орендодавцями й орендарями.
- **Переглянути нормативну базу щодо місць тимчасового проживання (МТП)**, уточнити критерії, розширити визначення МТП, щоб охопити об'єкти, які фактично функціонують як МТП. Розробити рішення для їх правового врегулювання або поетапного закриття.
- **Розробити стратегію переходу з МТП до інших форм забезпечення житлом.** Передбачити механізми підтримки переселенців при переселенні, зокрема, індивідуальну роботу з вразливими особами; супровід соціальних працівників у нових місцях.
- **Забезпечити баланс між допомогою і відповідальністю.** Впроваджувати оплату комунальних послуг як елемент відповідальності за власне життя для осіб, які мають можливість платити. Стимулювати працевлаштування, залучення до підтримки порядку в МТП, догляду за дітьми та суспільно-корисних робіт для працездатних людей.
- **Посилити якість соціальної роботи в МТП.** Забезпечити навчання соціальних працівників для ефективної, емпатійної комунікації. Перейти від формального «виселення» до роботи з мотивацією і плануванням життєвого шляху переселенців.
- **Визначити стратегічний розвиток МТП.** Пріоретизувати завдання для переходу до форм сталого житла для більшості ВПО, залишивши МТП як винятковий варіант для вузької групи осіб, які не мають інших рішень.

БЛОК 5. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВПО

Соціальний захист є одним із ключових елементів державної підтримки ВПО. Якісні соціальні послуги, доступ до допомог, програм підтримки та належне реагування на індивідуальні потреби безпосередньо впливають на добробут і стабільність життя ВПО. Саме тому питання ефективної роботи системи соціального захисту в умовах масштабного переміщення населення є надзвичайно актуальним як на національному, так і на місцевому рівнях.

ВИКЛИКИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ

- **Брак системної політики щодо соціального захисту ВПО.** Відсутність системи національної оцінки потреб ВПО, що загалом унеможливлює формування ефективної державної політики. Недосконала координація між різними органами влади (центральними, місцевими) та громадянським суспільством щодо забезпечення соціального захисту ВПО.
- **Відсутність актуальної інформації в цифровому форматі щодо індивідуальних потреб ВПО,** які перебувають у складних життєвих обставинах, мають інвалідність, потребують підтримки. Нині дані розпорошені між різними структурами — неможливо ефективно оцінити потреби, координувати підтримку, надавати адресну допомогу.
- **Обмежена доступність і слабкість системи соціальних послуг, зокрема у віддалених та малих громадах.** Жителі таких населених пунктів стикаються зі складнощами у доступі до соціальних служб через відсутність необхідної інфраструктури, фахівців або віддаленість від центрів надання послуг. Рівень надання соціальних послуг у різних громадах відрізняється.

- **Недосконалі критерії призначення допомоги на проживання для ВПО.** Діючі критерії не завжди враховують реальний фінансовий стан сімей або індивідуальні обставини, що призводить до ситуацій, коли уразливі домогосподарства залишаються без необхідної підтримки.
- **Складнощі із запровадженням системи підтриманого проживання.** На цьому етапі відсутні ефективні механізми впровадження підтриманого проживання для вразливих категорій ВПО, зокрема людей з інвалідністю, людей старшого віку, які потребують супроводу та догляду.
- **Відсутність індивідуального підходу у наданні соціальних послуг.** Соціальна робота часто зводиться до стандартних процедур, без персоналізованого супроводу клієнтів, що не дає можливості повною мірою враховувати особливості кожної конкретної ситуації.
- **Дефіцит кваліфікованих кадрів у сфері соціального захисту.** У багатьох громадах не вистачає фахових соціальних працівників, які володіють необхідними знаннями та навичками роботи з різними вразливими категоріями ВПО. Професійне вигорання працівників управлінь соціального захисту.
- **Дискримінаційні практики,** зокрема, законодавчо передбачено повернення коштів із рахунків пенсіонерів з числа ВПО до Пенсійного фонду України у разі відсутності видаткових операцій на пенсійному рахунку більше року та непроходження фізичної ідентифікації.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВПО

- **Запровадити мобільні бригади із надання психосоціальної допомоги у віддалених громадах.** Такий формат дасть змогу забезпечити доступ до фахової допомоги людям, які проживають у громадах з обмеженою соціальною інфраструктурою.
- **Розвинути систему кейс-менеджменту й індивідуального супроводу.** Запровадження моделі соціального супроводу та перенаправлення дасть можливість забезпечити персоналізований підхід до вирішення проблем кожної конкретної людини або сім'ї.
- **Запровадити супровід ВПО у громадах.** За аналогією до вже запроваджених радників з питань ветеранів, радник ВПО може стати точкою входу до системи послуг, координувати супровід і надання допомоги, особливо на ранніх етапах з моменту евакуації.
- **Активно розбудовувати системи підтриманого проживання.** Необхідно створювати відповідну інфраструктуру та готувати фахівців для організації підтриманого проживання.
- **Переглянути критерії для призначення допомоги на проживання.** Варто забезпечити більш гнучкий та адресний підхід, який враховуватиме індивідуальні обставини заявників, рівень їхніх доходів, соціальний статус та актуальні життєві потреби.
- **Створити центри психологічної допомоги на базі медичних закладів.** Пропонується включення психосоціальної підтримки до Програми медичних гарантій (пакет медичних послуг Національної служби здоров'я України), що забезпечить системний доступ до психологічної допомоги для ВПО та інших громадян.
- **Диверсифікувати програми підтримки ВПО.** Нині доцільно залишити всі інструменти — допомогу на проживання, компенсацію оренди житла, субсидію на оплату комунальних послуг, програму «Прихисток» тощо — як паралельні механізми для можливості обрання ВПО більш зручного варіанта.

- **Забезпечити фінансову підтримку громад.** Визначити механізм компенсацій громадам, що приймають велику кількість ВПО. Надати громадам мотиваційні субвенції для розвитку соціальної інфраструктури з метою заохочення до прийняття та інтеграції ВПО у власних громадах.
- **Здійснювати моніторинг практики застосування нових положень щодо пенсійного захисту.** Забезпечити інформування та реалізацію нових порядків на практиці. Передбачити механізм моніторингу виконання рішень на місцях щодо пенсійних виплат.

БЛОК 6. ЗАЙНЯТІСТЬ ВПО

Сприяння працевлаштуванню, професійній адаптації та розвитку підприємницької діяльності ВПО є одним із ключових елементів підтримки їхньої фінансової стабільності, інтеграції у приймаючих громадах. Окрім цього, успішна економічна активність ВПО сприяє зміцненню економічної спроможності місцевих громад і держави загалом.

ВИКЛИКИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ ВПО

- **Відсутність узгодженого підходу до «розумної евакуації».** У багатьох випадках ВПО переїжджають у регіони не з урахуванням наявності робочих місць, а з огляду на доступність житла. Це ускладнює їхнє працевлаштування, адаптацію та економічну стабільність у нових громадах. Водночас у містах із високим попитом на працю — висока вартість оренди. Часто відсутня транспортна доступність між житлом і місцем роботи.
- **Нерівномірна ефективність роботи центрів зайнятості.** У різних регіонах спостерігається різний рівень активності, взаємодії з партнерами та надання послуг. В одних центрах — активна співпраця з органами влади, громадськими організаціями, роботодавцями, а в інших — обмежена діяльність і низький рівень індивідуального супроводу клієнтів.

- **Проблема «застарілого іміджу» центрів зайнятості.** Частина населення уникає звернення до центрів зайнятості через попередній негативний досвід або стереотипи. Це обмежує доступ до ефективних сервісів.
- **Обмежене фінансування та слабка реалізація місцевих, регіональних програм з працевлаштування ВПО.** Більшість заходів щодо працевлаштування реалізуються виключно ресурсами державних центрів зайнятості.
- **Недостатня кількість програм розвитку підприємництва.** Бракує навчальних курсів, які б допомагали ВПО опановувати навички ведення власної справи з урахуванням регіональних особливостей ринку, системи бухгалтерського обліку, податкових нюансів і конкурентних переваг кожного регіону.
- **Складнощі з працевлаштуванням для батьків із дітьми,** особливо для жінок, у регіонах, наближених до зон активних бойових дій. Відсутність стабільного офлайн-навчання, перебування дітей вдома обмежує можливості батьків, зокрема матерів, у пошуку роботи та стабільної трудової зайнятості.
- **Відсутність психологічної підтримки в питаннях зайнятості.** Люди часто стикаються з емоційними труднощами під час зміни професії, втрати роботи чи початку власної справи.
- **Обмежена участь держави у підтримці релокованого бізнесу.** Відсутні системні програми державного рівня.
- **Програма державних компенсацій за працевлаштування ВПО є недостатньо відомою серед роботодавців.** Крім того, обсяг самих компенсацій є недостатнім для їх стимулювання. Зокрема, існує запит на продовження терміну виплати компенсацій, до прикладу, до 1 року.
- **Брак координації між різними структурами:** державою (потребами ринку праці), роботодавцями, громадськими організаціями (що опікуються потребами ВПО) та безпосередньо ВПО, які перебувають у пошуку працевлаштування або самозайнятості.
- **Недостатній розвиток дистанційної зайнятості.** Відсутність технічних засобів (ноутбук, інтернет) і необхідних навичок у ВПО.

- **Перелік курсів професійного перенавчання є обмеженим і не завжди відповідає потребам людини та ринку праці в громаді, регіоні, де відбувається перенавчання.**
- **Недосконалість системи ваучерів на перекваліфікацію.** Вузька мережа освітніх закладів, для навчання в яких може бути виданий ваучер.
- **Обмежена поінформованість громадян щодо державних і місцевих програм зайнятості, перекваліфікації.** Значна кількість потенційних учасників (-ць) не користуються програмами.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ СФЕРИ ЗАЙНЯТОСТІ СЕРЕД ВПО

- **Розробити алгоритми «розумної евакуації».** Створити підходи до переміщення населення з урахуванням наявних економічних можливостей регіонів — робочих місць, перспектив для працевлаштування, розвитку бізнесу, освітніх програм, наявності соціальних послуг.
- **Запровадити фінансування місцевих програм зайнятості.** Надати можливість органам місцевого самоврядування отримувати державне або цільове фінансування для створення додаткових програм працевлаштування та перекваліфікації на місцевому рівні.
- **Розвивати програми підтримки підприємництва.** Розробити та реалізувати довготривалі навчальні програми для ВПО з розвитку підприємницьких навичок: підготовка бізнес-планів, бухгалтерський облік, особливості ринку в конкретних регіонах, маркетинг, правові аспекти ведення бізнесу.
- **Створити державну програму підтримки релокованого бізнесу.** Провести мапування економічних можливостей регіонів і громад, створити інформаційні бази для релокованих підприємств.

- **Запровадити психологічну підтримку при центрах зайнятості.** Створити в центрах зайнятості посади психологів або консультантів, які допомагатимуть ВПО долати труднощі зміни професійної діяльності, втрати роботи чи початку власної справи.
- **Розробити аналітичні матеріали щодо ринку праці.** Підготувати для ВПО зрозумілі огляди стану ринку праці по регіонах / громадах, перспективні напрями розвитку бізнесу, потреби у спеціалістах, що допоможе людям ухвалювати виважені рішення щодо громади переміщення, навчання, підприємницької діяльності.
- **Сприяти зміні наративу — позиціонувати ВПО як ресурс і потенціал для зростання громад.**
- **Розробити та реалізовувати комунікаційні кампанії** для побудови / відновлення довіри до державних інституцій та програм щодо підтримки ВПО.
- **Сприяти системній координації та взаємодії між державою, громадським сектором і роботодавцями.**
- **Забезпечити підтримку роботодавцям** для створення дистанційних і віддалених робочих місць. Зокрема, стимулювати створення віддалених робочих місць через виділення субсидій на придбання необхідної техніки, проведення інтернету. Запровадити програми компенсацій на забезпечення логістики з малих і віддалених громад, до прикладу, виділення транспорту для довозення працівників.
- **Забезпечити гнучкість системи професійного навчання.** Розширення мережі освітніх закладів, для навчання в яких може бути виданий ваучер.
- **Підсилити інформування ВПО:** запровадити державну кампанію з соціальної реклами про всі державні програми (через центри надання адміністративних послуг, територіальні підрозділи органів соціального захисту, громадський транспорт, радіо, соціальні мережі); популяризувати сайт Служби зайнятості; використовувати соціальні мережі, які мають високу залученість серед ВПО; розміщувати інформацію в місцях, де ВПО перебувають, зокрема у пунктах надання гуманітарної допомоги, МТП.

ДОДАТКОВІ ПРОПОЗИЦІЇ

- **Урахувати потреби національних меншин серед ВПО.** Включити до стратегії окремий компонент, який передбачає врахування особливостей, потреб і бар'єрів, з якими стикаються представники національних меншин серед ВПО.
- **Посилити систему гуманітарної допомоги.** Передбачити заходи для удосконалення забезпечення гуманітарною допомогою ВПО, особливо в тимових, віддалених від лінії активних бойових дій регіонах, де зберігається високий попит на базову допомогу.
- **Забезпечити розвиток програм підтримки дітей ВПО.** Включити до стратегії спеціальні заходи, спрямовані на розвиток, психосоціальну підтримку й оздоровлення дітей з числа ВПО, враховуючи їхній досвід переміщення та адаптації.
- **Здійснити моніторинг чисельності фактичного перебування ВПО в регіонах.** Окрім регулярної оцінки потреб ВПО, доцільно здійснювати аналіз реальної кількості ВПО, які фактично проживають у регіонах / громадах. Такий підхід дасть можливість більш точно планувати обсяги ресурсів, програм і послуг на місцевому та державному рівнях.

Наші контакти:

**Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»
м. Київ, вул. Саксаганського, 41В, кв. 4**

Facebook

Telegram

YouTube

Instagram